

Izajáš 9:1-4

„Když Ježíš uslyšel, že Jan je uvězněn, odebral se do Galileje. Opustil Nazaret a usadil se v Kafarnaum při moři, v území Zabulón a Neftalím, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka Izaiáše:

„Země Zabulón a Neftalím, směrem k moři, za Jordánem, Galilea pohanů – lid bydlící v temnotách uvidí veliké světlo; světlo vzejde těm, kdo seděli v krajině stínu smrti.“

Od té chvíle začal Ježíš kázat: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“ Když procházel podél Galilejského moře, uviděl dva bratry, Šimona, zvaného Petr, a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají síť do moře; byli totiž rybáři. Řekl jim: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.“ Oni hned zanechali síť a šli za ním. O něco dále uviděl jiné dva bratry, Jakuba Zebedeova a jeho bratra Jana, jak na lodi se svým otcem Zebedeem spravují síť; a povolal je. Ihned opustili loď i svého otce a šli za ním. Ježíš chodil po celé Galileji, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království Božího a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu..“ (Matoušovo evangelium 4:12-23)

1. Dopis Korintským 1:10-18 a Žalm 27:1-6

## Do pohraničí

Evangelisté tvůrčím způsobem rozhybali prorocká slova.<sup>1</sup> To Izajášovo, které patří k dnešnímu evangeliu, je úsporné: „*Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo; nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo.*“ (9:1) A čteme jej o Vánocích a zaznělo asi v osmém století před Kristem. Do stmívání existence severního Izraele, které představovalo zřejmě deset let<sup>2</sup> zmatků a rychle mizících nadějí až do chvíle, kdy padlo Samaří, vnáší prorok Izajáš naději na rozednění.

Samaří padne, Jeruzalém později také, my padneme, ale naděje nikdy nepadá. Apoštol Pavel vykřikne ve svém velkém vyznání v 1. dopisu do Korintu slova: „*Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí!*“ (1. dopis do Korintu 15:19) Jasně, pokud se naše naděje promítají jen do politické budoucnosti nejbližších let daných našim volebním obdobím; pokud se váží naše naděje jen k produktivnímu věku a doufáme v nějakou zázračnou medicínu, která připočte k našemu zdraví nějaký rajský benefit v našem oblíbeném místě, v práci, bádání nebo v zahradě, v kuchyni, u domácího stolu s rodinou či v knihovně, pak je to málo! Zoufale málo. Žijeme přece pro vzdálenější horizonty!

Vraťme se ke strohým slovům Izajášovým a všimněme si, jak je evangelista Matouš dotvořil a usadil na mapu: „*Země Zabulón a Neftalím, směrem k moři, za Jordánem, Galilea pohanů - lid bydlící v temnotách uvidí veliké světlo; světlo vzejde těm, kdo seděli v krajině stínu smrti.*“ Jestliže Izajáš ukazoval na lid *chodící* ve tmách, evangelista naznačuje, že doba postoupila. Má před očima „lid bydlící v temnotách a *sedící* v krajině stínu smrti“ Těm lidem nezbylo nic jiného, než se v té temnotě zabýdlet a přežívat, jak se dá.

Mám ve Chvalech pacientku, jíž učil kluk ze sousedství bruslit. Později vynikající český vědec Antonín Holý, chemik, z jehož asi šedesáti grantů žije dodnes česká věda. Zůstal tady, pracoval v šerém prostředí za železnou oponou, jezdil socialistickými autobusy do práce a jak říkají sousedé, kteří jej vídali, účinky vyvíjených antivirotik zkoušel sám sám sobě...

Území dvou praotců, Zabulón a Neftalím<sup>3</sup> už dávno neobývají Jákobovi potomci. Galilea<sup>4</sup> křížovatka národů, kraj cestou ke Středozezemnímu moři zasvěcený cílému obchodu a mnoha zájmům. Hraniční čára mezi územím tetrarchů Filipa a Antipy, dvou malých králů, potomků Heroda Velikého, je v Ježíšově době plná lidí různého původu a rozmanitých zvyků. Multikulti, p\*del, pohraničí, znevýhodněný

<sup>1</sup> Tenhle způsob práce s texty Staré smlouvy naznačuje správný vykladačský způsob platný až do dnešní doby. S úctou k podstatě textu jej vykladač/evangelista rozvíjí o prvky současného světa a jeho pojmů.

<sup>2</sup> 732 - 722 před Kristem, v roce 722 padá hlavní město severního Izraele Samaří při asyrském nájezdu

<sup>3</sup> Patří mezi tzv. Deset ztracených kmenů Izraele

<sup>4</sup> hebrejsky *Gelil ha-gojim*, řecky *Galilaea tōn ethnōn*, Galilea národů

kraj.<sup>5</sup> Právě tohle místo si vybral Ježíš pro svou práci. Přešel z pustin Zajordání, které byly ale blízko centru duchovního života. Nešel do Jeruzaléma, do Prahy, do Bruselu. Nic z toho! Ježíš odešel na druhou stranu světa. Nejen to. Nechal Jana Křtitele v kobkách královské pevnosti Machaerus a nepořádal demonstrace za jeho propuštění. Dnes víme o rozvalinách královské pevnosti za Mrtvým mořem v Jordánsku. Opustil v myšlenkách i ve skutečnosti domácí Nazaret a vybral si za svůj nový domov rybářské městečko Kafarnaum.<sup>6</sup> To je ohromná změna. Šel k lidem.

A právě v tom je také naše naděje. Ať patříme k malým společenstvím bez velkých nadějí a nebo k té směsice názorů, zvyků, charakterů a osudů, jsme Ježíšovou cílovou skupinou - nejsme mimo Boží plány. Ježíš ochotně učil právě v galilejských synagógách, ale nezůstal v kostelíčku u pravověrných oveček Božího lidu, nepěstoval bezchybnou liturgii, ale přešlapoval vytrvale čáru všech zvyků a „*kázal evangelium království Božího a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu.*“ jak píše Matouš.

Byl po těch čtyřiceti dnech na poušti usebrán, plný jistoty a hlubokých duchovních zkušeností, ale nevybral si odlehlé místo v bezpečí, nezačal tam psát nějaká pravidla duchovního života. Šel k lidem. Církev má smysl jen uprostřed lidí. Staří otcové nám říkali: „Měj rád lidi a kaž evangelium. O víc se nestarej!“ Tady, v Kafarnaum dal Ježíš pověření prvním apoštolům Ondřejovi a Petrovi, Jakubovi a Janovi, které možná už znal ze Zajordání. Teď tomu jejich učednictví dal obsah. Zsvětil je do služby lidem. Ne ryby, ale člověka, ty lidi mají mít na zřeteli.

Hodně se teď mluví o Grónsku. Bezmála sto sedmdesát let se Moravští bratři věnovali Gróňanům. Z Moravy vyhnání evangelíci, členové Jednoty bratrské usídlení v saském Herrnhutu, nezůstali na jednom místě. Nejprve začínali v Karibiku, HNed poté se díky svolení dánského krále věnovali Gróňanům.<sup>7</sup> Byli s nimi, učili se jejich řeč, věnovali se jim v nemocech i radostech. Založili komunity v Noorlit (1733), Akunat (1758) Alluitsoq (1774), Nasarmijit (1824) Uummanaq (1861) a Illorpaat (1864) a pak je v roce 1900 oficiálně předali dánské státní církvi. Byli to obyčejní lidé, znali stavy vnitřního vyčerpání, nerozuměli si mezi sebou, měli spory s norskými luterány a měnili obsazení své misie za nové a odpočaté bratry. Také si museli jet oddychnout do Saska. Bratr Mathias Stach, skutečný vedoucí misie, jel sem do Saska na dovolenou a oddych a zpět nejméně osmkrát. Bratr Samuel Kleinschmidt, syn moravského misionáře, se v roce 1851 postaral o to, co by udělal Jára Cimrman. Dával chaosu řád. Sepsal první ucelenou gramatiku a pravopis grónštiny. Vytvořil abecedu, kterou Gróňané s malými úpravami používají dodnes. Kleinschmidt také sestavil mapy a zanechal po sobě dědictví v podobě intelektuálního pokladu celého národa Inuitů.<sup>8</sup>

Nemusíme nutně jít na druhou stranu světa. Stačí jít tam, kam bychom nikdy před tím neuvažovali jít. Ale žijí tam lidé, kteří potřebují, aby je měl někdo rád a nemlčel o dobré zprávě v Ježíši Kristu, která je pro všechny lidi. A to je vše!

Inuitské požehnání:

Kéž máš teplo ve svém iglú, tuk ve své lampě a pokoj ve svém srdci!

A ať ti žehná všemohoucí Bůh Otec, Syn i Duch svatý. Amen

---

<sup>5</sup> Název běžný pro Ústecký, Karlovarský a Severomoravský kraj

<sup>6</sup> Kfar Nachum, vesnice Nahumova

<sup>7</sup> Moravští bratři poslali milionáře do Surinamu, do britských kolonií v Severní Americe a dodnes se v Pensylvánii říká jednomu místu Betlehem. Misionáři cestovali do Jižní Afriky, stranou nezůstala ani Evropa v nejširším významu slova.

<sup>8</sup> ŠTĚŘÍKOVÁ, Edita. Matouš Stach (1711-1787) Grónský misionář, exulant z Mankovic. Suchdol nad Odrou: Nakladatelství Samuel, 2012.